

Proti monopolu države nad zasebnim varovanjem

Potem ko Državni svet na svoji seji 25. aprila ni podprl Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zasebnem varovanju, je 29. junija na predlog skupine državnih svetnikov s prvopodpisanim Marjanom Maučecem, sprejel odločilni veto in ga vrnil v Državni zbor, ki novele po ponovnem odločanju ni sprejel.

Doro Hvalica: "Ko sem razmišljal, kaj je moč ob tem najprej reči, mi je prišlo na misel, da bi bilo morebiti dobro citirati Iztoka Mlakarja, kantavtorja, pevca, resnicoljuba, ki v eni svoji zelo lirični pesmi pravi: 'So bile zastoj vse naše monade, vsa naša

ščinkanja in vsak naš boketink, vse pod oknom pete serenade, njihov nos je ostal takšen krpin.' Vsa naša opozorila so bila zaman. Glasovalni mlin Državnega zbora deluje tako kot namazano vazalsko kolo."

»»» 2. stran

Delež kapitala tudi zavarovancem Zavarovalnice Triglav

Državni svet je na izredni seji 18. julija na predlog skupine državnih svetnikov s prvopodpisanim mag. Zlatkom Jenkom sprejel odločilni veto na Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o lastninskem preoblikovanju zavarovalnic in zahteval, da Državni zbor o njem ponovno odloča.

Mag. Zlatko Jenko: "Tu je treba poudariti, da gre za zelo velika sredstva, 35,25% kapitala je velik znesek in upravičenja, ki naj bi jih imele fizične osebe so tudi veliki zneski, kar ni za zanemariti. Če povem nekaj podatkov kaj pomenijo te številke. Tržna kapitalizacija oziroma trenutna tržna vrednost Zavarovalnice Triglav znaša približno, na včerajšnji dan, okrog dve milijardi evrov. Zavarovalnica Triglav je imela v lanskem letu sklenjenih zavarovalnih premij v višini 660 milijonov evrov, v celi skupini, njihov

cilj je 900 milijonov oziroma milijarda evrov. V primeru prodaje večinskega deleža ali pa znatnega deleža Zavarovalnice Triglav strateškemu partnerju se izračuna prodajna cena na podlagi indeksa, ki znaša za to regijo in za to branžo nekje med 3,16 in 3,5 na zneskom letnih premij. Kar pomeni: znesek, ki je večji od treh milijard evrov in participacija državljanov oziroma zavarovancev, ki naj bi jih bilo po podatkih, ki smo jih prejeli, okrog 750 tisoč, znaša trenutno krepko več kot milijardo evrov."

»»» 2. stran

Državne svetnice in svetniki med glasovanjem.

Politična zrelost demokracije v znamenju Državnega sveta

Pred nami so predsedniške volitve, razprave o odnosih s sosedi, priprave na slovensko predsedstvo in med drugim tudi volitve v Državni svet. Pravkar je bil sprožen volilni postopek, evidentiranje elektorjev in kandidatov za svetniška mesta, volitve pa bodo v novembru.

V tem procesu bomo spet intenzivneje preverjali poslanstva Državnega sveta in njegovega položaja glede na Ustavo in domet, ki ga ima Državni svet ob nepopolni dvodomnosti. Demokracija in politična zrelost bosta spet enkrat na preizkušnji, ko se bodo razplamtela vprašanja o umeščenosti drugega doma v naš demokratični prostor. Vprašanje popolne dvodomnosti za slehernika morda ni življenjsko pomembno, ustavna pooblastila, ki pa jih Državni svet ima, od zakonodajne pobude do pravice veta, pa so še kako pomembno orodje demokracije za vse sestavine družbe, za posameznike in za civilno družbo. Prav civilna družba je vedno našla prostor v razpravah in strokovnih posvetih Državnega sveta, pobude in argumenti različnih skupin so naletele na pozornega poslušalca, ki je znal umestiti rezultate iz razprav v argumentacijo pri sprejemanju posameznih zakonskih dokumentov in predlogov. Zato ne gre za vprašanje funkcije in vloge Državnega sveta, temveč za njuno udeležanje.

Med najbolj aktualnimi temami te jeseni bo tudi razprava o številu regij, kako jih organizirati, kako uravnesiti vse različne ekonomske, družbene in politične interese v majhen, a tako pester slovenski prostor? Pri vprašanju, ali 6 ali 12 regij ne gre le za stvaren in pragmatičen pristop, kjer razum zahteva strpnost in načelnost, gre tudi za človeški kapital in okolje, v katerem se regija razvija; tu gre tudi za obče čustveni naboj in interese prebivalcev lokalnih skupnosti. Regije delujejo samo, če nastanejo z razlogom in hkrati morajo odražati pripadnost svojih prebivalcev.

Svetniki in svetnice se bomo tudi v zaključnem obdobju tega mandata ukvarjali s predlogi zakonodaje in razpravljali o posameznih členih in celotnem zakonskem dokumentu. V komisiji za gospodarstvo smo že na prvi septembrski seji obravnavali obsežen paket predlaganih zakonov, med njimi tudi predloge zakona o družbah tveganega kapitala, zakona o javnih skladih in zakonodajno iniciativa za sprejem Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o dohodku pravnih oseb, ki predlaga davčno olajšavo za obmejni pas ob južni meji. Naslednji v vrsti pomembnih gospodarskih zakonov bo Zakon o podpornem okolju za podjetništvo, znotraj katerega pozdravljamo delež sredstev, namenjenih za pospeševanje rasti podjetništva in pogrešamo več ukrepov za spodbujanje inovativnosti v malih podjetjih in s tem možnosti za njihovo rast ter posebne ukrepe za spodbujanje podjetništva žensk.

Državna svetnica Marta Turk,
predstavnica delodajalcev

Načelo zaupanja v
pravo na preizkušnji
stran 2

Člani javnega sveta
zavoda tudi predstavniki
zaposlenih
stran 2

Z manj pokrajinami do
večjega razvojnega
potenciala
stran 4

Nenehno učenje, varna
priložnost in naložba za
osebni razvoj ter demo-
kratično državljanstvo
stran 6

Univerza kot študijsko
središče za pridobivanje
znanja
stran 8

(Nadaljevanje s prve strani)

Poseg v svobodno gospodarsko pobudo

Odložilni veto na novelo Zakona o zasebnem varovanju uspel

Eden od glavnih razlogov je ukinjanje Zbornice Republike Slovenije za zasebno varovanje kot osebe javnega prava, saj ji odvzema javno pooblastilo za opravljanje nalog, ki so ji bile določene z zakonom. Obenem predlog ukinja tudi obvezno članstvo, status zbornice kot osebe javnega prava, urejanje statuta z zakonom in pridobivanje sredstev za delovanje zbornice. Sprememba odvzema zbornici pristojnosti za opravljanje nalog prek javnega pooblastila, od katerih sta najpomembnejši dosedanje izvajanje programov strokovnega izobraževanja in pripravljane predlogov katalogov standardov strokovnih znanj in spretnosti v skladu z zakonom, ki ureja nacionalne poklicne kvalifikacije. S tem se posega v svobodno gospodarsko pobudo in se zbornici preprečuje gospodarsko sodelovanje na trgu. Če se je predlagatelj odločil za ukinitev zbornice kot osebe javnega prava in predvidel njeno preoblikovanje v skladu z Zakonom o gospodarskih zbornicah, kjer gre za zasebni, gospodarski sektor na podlagi prostovoljnosti, Državni svet meni, da bi moral zbornici pustiti možnost izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja, kar bi bil eden od pogojev za pridobitev licence. Če se veljavno usposabljanje in izpopolnjevanje prenašata na Ministrstvo za notranje zadeve, potem zbornica nima vidnejših atributov za privabljanje svojih članov in ustvarjanje pridobitne dejavnosti na trgu.

Neenakopravna obravnava pri participaciji na premoženju

Državni zbor ponovno o noveli Zakona o lastninskem preoblikovanju zavarovalnic

Za Državni svet je nesprejemljivo, da želi Vlada onemogočiti privatizacijo zavarovalnice Triglav v višini 35,25 odstotka kapitala fizičnih oseb - nekdanjih zavarovancev iz leta 1990. Vlada je kot argument za predlagano spremembo zakona navedla, da bi bilo ugotavljanje upravičencev - fizičnih oseb do privatizacije vprašljivo. Vendar pa niti Vlada niti arhivi Zavarovalne skupnosti Triglav ne razpolagajo z evidencami, na podlagi katerih bi nedvoumno ugotovili fizične osebe in njihova upravičenja do lastninjenja kapitala. Pri tem Vlada tudi poudarja, da izvedljivosti individualnih upravičenj fizičnih oseb ni mogoče zagotoviti v razumnem času in s sorazmernimi stroški. Glede na temeljni cilj predlaganih sprememb zakona, da se zagotovi učinkovito upravljanje zavarovalnice, hkrati pa tudi delež v kapitalu zagotovi čim širšemu krogu zavarovancev Zavarovalnice Triglav, je Državni svet proti črtanju šestega in sedmega odstavka 21. člena, saj s tem 21. člen zakona ne bi več določal obveznosti sprejetja posebnega zakona, v katerem bi bili določeni kriteriji za upravičenost fizičnih oseb do delnic zavarovalnice.

Načelo zaupanja v pravo na preizkušnji

Zahteva za oceno ustavnosti Zakona o spremembi in dopolnitvi obligacijskega zakonika

Na izredni seji 5. aprila 2007 je Državni svet na novelo že izglasoval odložilni veto z zahtevo, da Državni zbor ponovno odloča o njej. Ker Državni zbor ni upošteval pripomb državnih svetnikov, je Državni svet na junijski seji odločil, da novelo zakona pošlje v presojo Ustavnemu sodišču.

Mag. Dušan Semolič: "Rečem lahko samo, da naša skupina, skupina delojemalcev, pobudo izrazito podpira. Ob tem sem dolžan še povedati, da sem danes od Društva dolžnikov Slovenije v ustanavljanju in Mednarodnega društva za civilni nadzor varovanja človekovih pravic in občanov iz Slovenije dobil na svoj naslov kar 350 podpisov iz vse Slovenije, ki izrecno podpirajo Državni svet v tej današnji pobudi. To med drugim kaže, da ljudje po Sloveniji še kako spremljajo naše delo, in podpisi potrjujejo, da je ta podpora deležna posebne pozornosti. Ti podpisi, ki so

resnično, kakor sem videl, iz vse Slovenije, nekako še posebej obvezujejo nas, seveda, če smo prepričani, da podpremo to pobudo, kajti res je v prid pravnega reda."

Z novelo Obligacijskega zakonika je bil črtan 376. člen, ki je določal, da obresti nehajo teči, ko vsota zapadlih in neplačanih obresti doseže glavnico. To pravilo je veljalo za pogodbene in za zamudne obresti. Po novem pa določilo, da obresti nehajo teči, ko vsota zapadlih in neplačanih obresti doseže glavnico, velja le za pogodbene obresti. Državni svetniki menijo, da zakonodajalec s sprejetjem novele ruši načelo zaupanja v pravo, saj Ustava določa, da je Republika Slovenija pravna in socialna država. Določilo je tudi ustavnopravno nedopustno in v nasprotju s temelji družbenoekonomske ureditve.

Člani sveta javnega zavoda tudi predstavniki zaposlenih

Novela Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo

Državni svet je na aprilski seji sicer podprl Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo, vendar je sprejel tudi konkretne pripombe. Opozoril je, da minimalni popravek veljavnega zakona, ki se nanaša na določitev pritožbene instance za delovnopravne spore, v 4. členu novele ni ustrezen, saj v 42. členu veljavni zakon določa, da je svet javnega zavoda pristojni organ za odločanje o pritožbah delavcev iz delovnega razmerja, in je za zaposlene na področju kulture diskriminatoren. Posebej je opozoril, da je bilo pristojno ministrstvo že v postopku za oceno ustavnosti drugega odstavka 45. člena veljavnega zakona opozorjeno

na neenakopravno ureditev glede na zaposlene na primerljivih področjih (npr. v šolstvu, zdravstvu). Državni svet meni, da je predlagatelj s tako rešitvijo prezrl določbe Zakona o javnih uslužbencih, ki za vprašanje pravnega varstva zaposlenih oblikuje komisijo za pritožbe, ki mora biti predvsem neodvisno in strokovno telo. Državni svet se zato le pogojno strinja z razširitvijo pristojnosti sveta zavoda v 4. členu novele, ki odloča tudi o pritožbah delavcev iz delovnega razmerja, saj bi to razrešilo problem pritožbenega organa in omogočilo hitrejše in učinkovitejše varstvo in reševanje pravic zaposlenih, vendar samo, če se spremeni tudi sestava sveta. Zato je Državni svet predlagal, da se »»

DRŽAVNEMU SVETNIKU JOŽEFU JERAJU ZLATI ČASTNI ZNAK Z ZVEZDO ZA ZASLUGE ZA REPUBLIKO AVSTRIJO

Velesposlanik Republike Avstrije dr. Valentin Inzko je državnemu svetniku Jožefu Jeraju 30. maja slavnostno podelil odlikovanje zlati častni znak z zvezdo za zasluge za Republiko Avstrijo. Odlikovanje pomeni priznanje njegovemu velikemu prizade-

vanju za poglobitev sodelovanja med republikama Avstrijo in Slovenijo na političnem, kulturnem, gospodarskem in znanstvenem področju, še zlasti v času njegovega opravljanja funkcije generalnega konzula Republike Slovenije v Celovcu v letih med 1992 in 2000 ter v okviru njegovih aktivnosti na čelu Društva slovensko-avstrijskega prijateljstva.

PRESEDNIK DRŽAVNEGA SVETA NA KONFERENCI PREDSEDNIKOV PARLAMENTOV EVROPSKE UNIJE

Predsednik Janez Sušnik se je 25. in 26. maja v Bratislavi udeležil letne konference predsednikov parlamentov Evropske unije. Teme letošnje konference so bile Prihodnost Evrope, Medparlamentarno sodelovanje, Krepitev evropske nacionalne zavesti, Pomoč

zakon v 42. členu dopolni tako, da bodo javni svet zavodov poleg predstavnikov ustanovitelja sestavljali tudi predstavniki zaposlenih v zavodu in predstavniki uporabnikov oziroma zainteresirane javnosti. Po trenutni ureditvi je pristojnost pritožbenega organa neustrezno dodelje-

na svetu zavoda, ki ga v celoti imenuje ustanovitelj, saj pomeni, da bi bil pritožbeni organ ustanovitelj sam. To bi bilo svojevrstno zanikanje temeljnih demokratičnih načel in pozitivne prakse v drugih primerljivih dejavnostih (npr. v šolstvu, zdravstvu).

Proti preoblikovanju Vzajemne v delniško družbo

Predlog zakona o pogojih za statusno preoblikovanje Vzajemne zdravstvene zavarovalnice d.v.z.

Državni svet na junijski seji ni podprl dopolnjenega Predloga zakona o pogojih za statusno preoblikovanje Vzajemne zdravstvene zavarovalnice d.v.z. Državni svet je naklonjen vladnim prizadevanjem, da se zavarujejo lastniške pravice zavarovancev in ustanovitelja Vzajemne zdravstvene zavarovalnice, to je Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, vendar pa ne v smislu ustanovitve delniške družbe. V primeru Vzajemne zdravstvene zavarovalnice gre namreč za velik javni interes in velika finančna sredstva. Po mnenju Državnega sveta bi moral predlagatelj z zakonom konkretizirati pravice zavarovancev, ki bodo želeli ohraniti dopolnilno zdravstveno zavarovanje v vzajemni družbi; dopolnitve bi morale natančneje opredeliti vlogo organov upravljanja take vzajemne družbe; predlog bi moral konkretno opredeliti tudi višino premoženja, ki je predmet statusnega preoblikovanja iz vzajemne zdravstvene zavarovalnice v delniško družbo. Državni

svet je zato predlagal, naj Vlada razmisli o drugih statusnih rešitvah Vzajemne. Za širitev svoje dejavnosti bi Vzajemna lahko po vzoru drugih tujih vzajemnih zavarovalnic ustanovila hčerinsko družbo - zavarovalno delniško družbo. Hčerinska družba je lahko v celoti v njeni lasti, k ustanovitvi pa lahko pritegne tudi druge ustanovitelje. Bistveno je, da zadrži večinski (51 %) delež lastništva. Tako ustanovljena zavarovalna delniška družba lahko opravlja različne oblike življenjskega ali premoženjskega zavarovanja, Vzajemna pa zadrži opravljanje svoje dosedanje dejavnosti - dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Državni svet je še ugotovil, da v EU postaja socialna ekonomija vse pomembnejša za socialni in gospodarski razvoj. Zato bi Slovenija morala podpirati ustanavljanje nepridobitnih organizacij s socialnim (družbenim) ciljem, ki bi delovale po demokratičnem načelu članov, uporabnikov in zaposlenih ter temeljile na solidarnosti njenih članov.

“Komplementarna in alternativna medicina” namesto “zdravilstva”

Predlog zakona o zdravilstvu

Državni svetnik prof. dr. Alojz Krizman

Državni svet je ob obravnavi predloga na majski seji ugotovil, da je problematika kompleksna in jo je težko urediti z zakonskimi določbami tako, da bi bili zadovoljeni interesi vseh zainteresiranih, zelo homogenih skupin, ki imajo različne koncepte zdravljenja, vendar pa podpira prve korake k začetku urejanja te tematike. Državni svet podpira varstvo uporabnikov storitev komplementarne in alternativne medicine, ki je kot eden od glavnih ciljev navedeno v predlogu zakona. Vendar bi bilo treba zakon zasnovati v skladu s svetovnimi trendi, ki temeljijo na povezovanju in ne na ločevanju uradne medicine od tradicionalne, komplementarne in alternativne medicine. Za varnost uporabnikov je ključna strokovna usposobljenost izvajalcev - nemedicincev, ki pa je predlog natančneje ne opredeljuje.

Petra Kersnič, Komisija za družbene dejavnosti: “Komisija je jasno in glasno za stališče, da je treba zavarovati uporabnike, tako v vseh storitvah kot tudi v ciljih. /.../ Poleg tega se v celotni zakonodaji kaj radi primerjamo z evropsko zakonodajo, nekaj je seveda možnosti, da bi ji tudi tukaj predlagatelj lahko sledil, predvsem pa je tisto, kar je bilo na komisiji v ospredju razprave, izrazje. O čem se bomo pogovarjali. O zdravilstvu, o tradicionalni medicini, o alternativni medicini itn.”

Državni svetniki so opozorili na neustrezno uporabo terminov, kot sta zdravilec, zdravilstvo ..., saj evropska zakonodaja uveljavlja termin “komplementarna in alternativna medicina”, ki ji predlagatelj ne sledi, temveč uporablja izraz “zdravilstvo”. Državni svet podpira rešitev, da mora imeti izvajalec tradicionalne, komplementarne in alternativne medicine licenco za opravljanje svoje dejavnosti. Potreben je tudi nadzor nad to dejavnostjo. Državni svet predlaga Ministrstvu za zdravje, da ponovno preuči predlog o ustanovitvi zdravilske zbornice oziroma ali bi namesto nje ustanovilo urad ali sektor za to področje v okviru ministrstva. Državni svet še ugotavlja, da predlog zakona ni bil usklajen z informacijsko pooblaščenko, kar bi bilo nujno potrebno zaradi zagotavljanja varovanja zbiranja in uporabe podatkov. Državni svetniki predlagajo, da ministrstvo, če ne bo pomembno omejilo področja komplementarne in alternativne medicine v Sloveniji, v predlogu zakona spremeni naslov zakona, in sicer v Predlog zakona o komplementarni in alternativni medicini, termin “zdravilstvo” zamenja z izrazom “komplementarna in alternativna medicina”; opredeli sisteme in metode komplementarnega in alternativnega zdravljenja, opredeli konkretne oblike zdravljenja in natančneje določi pogoje za pridobitev licenc za posamezna področja zdravljenja.

Nova publikacija Državnega sveta

Javna predstavitev mnenj o privatnem šolstvu v Sloveniji

Julija je izšel Zbornik referatov in razprav iz javne predstavitve mnenj o privatnem šolstvu v Sloveniji. Zbornik, ki tako publicistično zaokrožuje menja in stališča različnih strokovnjakov, predstavnikov institucij in širše javnosti, bo prispeval k bolj konstruktivni razjasnitvi dilem prihodnjega razvoja slovenskega šolstva. V zborniku so tako zbrani prispevki Ulfa Fredrikssona, dr. mednarodnega in komparativnega prava Univerze Stockholm, poznavalca evropskih šolskih sistemov, dr. Magdalene Šverc, državna sekretarka na Ministrstvu za šolstvo in šport, dr. Marjana Šimenca iz Pedagoškega inštituta, dr. Slavice Cernoše iz Andragoškega centra Slovenije, Jožeta Mlakarja iz Škofijske klasične gimnazije, Angelce Likovic iz Društva Pobuda za šolo po meri cloveka.

parlamentom v novih in nastajajočih demokracijah ter Ukrajina, vzhodna sosedna Evropske unije.

DRŽAVNI SVETNIK DRAGO BAHUN KADROVSKI MANAGER LETA 2007

Priznanje sta v okviru posveta Dnevi kadrovskih delavcev v Portorožu 20. aprila podelila podjetje Planet GV in revija HRM.

PRESEDNIK DRŽAVNEGA SVETA V FRANCOSKEM SENATU

Na povabilo predsednika Senata Republike Francije Christiana Ponceta je bil 12. in 13. julija predsednik Janez Sušnik z državnima svetnikoma mag. Zlatkom Jenkom in Jožetom Ilcem na povratnem obisku v Senatu. Srečal se je s predsednikoma Senata in Delegacije za Evropsko unijo

ter s predstavniki Ministrstva za zunanje zadeve.

Z manj pokrajinami do večjega razvojnega potenciala

Pokrajinska zakonodaja

Državni svet je na julijski seji podprl predloge zakona o pokrajinah, o financiranju pokrajin in o volitvah v pokrajine, ki so v prvi parlamentarni obravnavi.

Predlog zakona o pokrajinah

Ustanovitev pokrajin je po mnenju Državnega sveta nujna za uravnotežen razvoj Slovenije. Čeprav bo Vlada predložila Predlog zakona o ustanovitvi pokrajin v zakonodajni postopek šele po koncu javne razprave o predlogu območij pokrajin v Sloveniji z imeni in sedeži, je vprašanje glede števila pokrajin in posledično njihovi velikosti pomembno že sedaj, saj so od tega odvisne tudi konkretne rešitve v Predlogu zakona o pokrajinah. Vladni predlog območij pokrajin v Sloveniji z imeni in sedeži predvideva ustanovitev 14 pokrajin, vendar bi po mnenju Državnega sveta z ustanovitvijo manjšega števila pokrajin dosegli višjo stopnjo decentralizacije, poleg tega bi dobili večje in učinkovitejše pokrajine, ki bi imele večji finančni, razvojni in kadrovski potencial. Zato bi lahko učinkoviteje prevzele večji obseg prenesenih nalog. Državni svet poudarja, da so razlike med predlaganimi 14 pokrajinami gledena števila prebivalcev prevelike, praktično v razmerju 1:10, zato bi bilo kakršno koli povečanje njihovega števila nesprejemljivo. Za krepitev čezmejnega sodelovanja z regijami sosednjih držav potrebujemo gospodarsko močne pokrajine, saj regije v sosednjih državah ne bodo imele interesa sodelovati z razvojno šibkimi in majhnimi pokrajinami. Poleg tega povečanje števila pokrajin ne bi bilo v skladu z Uredbo (ES) Evropskega parlamenta in Sveta o oblikovanju skupne klasifikacije statističnih teritorialnih enot, ki določa, da je povprečna velikost teritorialne enote na ravni NUTS 3 opredeljena z najmanj 150.000 prebivalci.

Jože Ilc, Interesna skupina kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev: "Naša interesna skupina

ne bo pela hvalnice, ampak bo proti predlaganim zakonom. Naj samo za primer prikažem primerjalno: Češka naj bi imela 14 regij, mi bi jih imeli 12, 14, 15, 16. Češka ima najmanj 70.000 kvadratnih kilometrov, kar pomeni, da bi bile za Slovenijo z 20.000 sprejemljive največ štiri. In če bo regija majhna, ne bo ekonomsko močna, bo kadrovska slaba, s tem ne bo ničesar narejeno. Še najbolj pa me moti, ko govorijo, da ne bo nobenih finančnih posledic. Poslušajte, čim se dela nekaj novega, nastanejo stroški, tudi že samo s prerezporeditvijo. Ali se nismo ničesar naučili, včasih je prestrukturiranje potekalo v samoupravni skupnosti. Premetavanje levega, drugega, izguba časa, denarja, postavljanje nekega kadra, ki se bo pasel na tem, da bo prerezporejal, učinka pa ne bo. Zato teh zakonov za zdaj ne podpiramo."

Državni svet podpira postopen prenos nalog z državne ravni na pokrajine ter uvedbo enotirnega upravnega sistema, ki je racionalnejši od dvotirnega, saj slednji ob hkratnem delovanju pokrajinskih uprav in upravnih okrajev zagotovo pomeni podvajanje administrativnih struktur in s tem povečanje javnofinančnih izdatkov. Enotirni upravni sistem lahko zagotovi racionalizacijo javne uprave in višjo stopnjo decentralizacije pri prenosu nalog z državnih organov na organe lokalne samouprave. Ob tem Državni svet tudi poudarja, da je vprašanje prenosa nalog pomembno tudi za učinkovitost in fleksibilnost razvojnih politik v pokrajinah.

Ustavna določila o pokrajinah kot drugi ravni lokalne samouprave ne predvidevajo, da bi imele pokrajine kakršno koli vlogo v zakonodajnem procesu na državni ravni. Pokrajine bodo verjetno zainteresirane, da so zastopane tudi na državni ravni. Državni svet je mnenja, da je primeren organ za predstavljanje in usklajevanje interesov pokrajin na ravni države.

Predlog zakona o financiranju pokrajin

Predlagani sistem financiranja pokrajin temelji na primerni porabi, pri čemer se vnaša korekcijski faktor, vezan na razvitost pokrajine. Če bodo prihodki pokrajine manjši od izračunane primerne porabe, bo pokrajina prejela še finančno izravnavo iz sredstev državnega proračuna. Za financiranje razvojnih nalog je predlagatelj predvidel odstopljeni delež davka na dohodek pravnih oseb in izravnavo neenakomernega priliva tega prihodka, da posamezna okolja ne bi ostala brez virov za izvajanje razvojnih nalog. Po mnenju Državnega sveta je vprašanje števila pokrajin in posledično njihove velikosti pomembno povezano s predlaganimi rešitvami v Predlogu zakona o financiranju pokrajin.

Predlagani model financiranja predstavlja sprejemljiv kompromis, ki je prilagojen modelu 14 pokrajin. Razlike med predlaganimi 14 pokrajinami so izredno velike. Glede na število prebivalcev so te razlike v razmerju 1:10, z vidika finančnih, kadrovskih in drugih razvojnih potencialov pa so razlike še večje. Če bo prišlo do predloga delitve države z Ljubljano kot samostojno pokrajino, bodo zaradi njene večje ekonomske moči razlike med njo in ostalimi pokrajinami še večje. Zato bi bilo treba v primeru spreminjanja območij in velikosti pokrajin predlagani sistem financiranja prilagoditi tako, da bo vsem pokrajinam zagotovil ustrezen potencial za opravljanje razvojnih nalog oziroma ustrezne finančne vire, ki bodo omogočali izvajanje razvojnih politik v bodočih pokrajinah.

Predlog zakona o volitvah v pokrajinah

Določitev volilnega sistema v pokrajinah je delno povezana tudi z vlogo sveta občin, ki bi jo morali povečati z določitvijo zahtevnejše večine pri ponovnem odločanju pokrajinskega sveta o amandmajih sveta občin. Dejstvo je, da v nekaterih predlaganih pokrajinah prevladujejo mestna območja in regijska središča, ki imajo več kot polovico prebivalcev v pokrajini. Zaradi zahteve po enakomerni zastopanosti (en član pokrajinskega sveta je voljen na približno enako število prebivalcev) to pomeni, da bo v pokrajinskem svetu več članov, ki bodo izvoljeni na območjih mestnih občin in regijskih središč, kar se lahko odraža v odločitvah pokrajinskega sveta v smeri interesov teh območij.

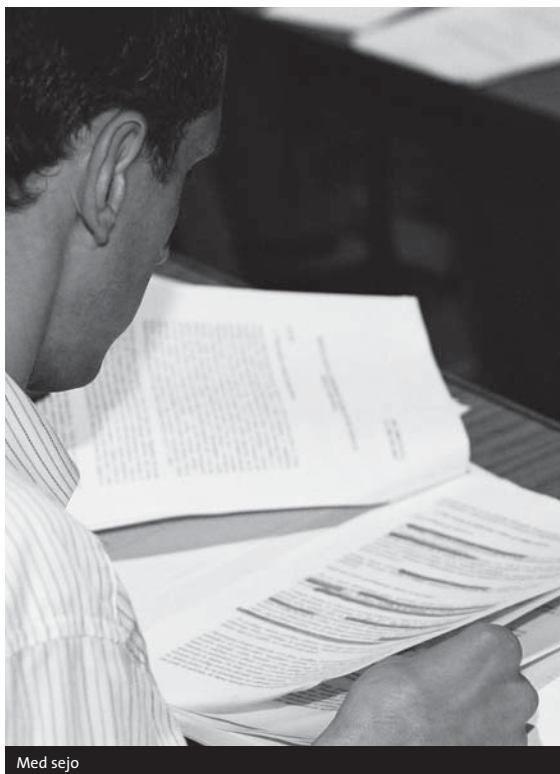
V zvezi z oblikovanjem volilnih enot Državni svet opozarja na 16. člen predloga zakona, saj se v primeru, da bo ena volilna enota obsegala več občin, lahko zgodi, da majhne občine ne bodo imele svojega predstavnika v pokrajinskem svetu oziroma v njem nihče ne bo zastopal interesov prebivalcev in prebivalcev majhnih občin.

Darko Fras, predsednik Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj

Neustrezen nadzor nad izvajanjem dejavnosti

Zakon o kakovosti in varnosti človeških tkiv in celic, namenjenih za zdravljenje

Med sejo

Državni svetniki so na junijski seji podprli dopolnjen Predlog zakona o kakovosti in varnosti človeških tkiv in celic, namenjenih za zdravljenje. Vendar so poudarili, da predlog omejuje vrsto dejavnosti na področju celičnega zdravljenja in prejudicira prihajajočo direktivo EU o presajanju organov. To področje je v Sloveniji razmeroma dobro urejeno z Zakonom o odvzemu in presaditvi delov človeškega telesa zaradi zdravljenja. Državni svetniki so opozorili tudi na vprašanje nadzora pri pridobivanju, testiranju, obdelavi, shranjevanju, dodeljevanju in razdeljevanju tkiv in celic. Iz predloga zakona je razvidno, da bo Zavod Republike Slovenije za presaditve organov in tkiv Slovenija-transplant opravljal odvzemanje in darovanje organov in bo hkrati opravljal tudi nadzorno funkcijo, kar pomeni velik konflikt interesov. Nadzor bi morala izvajati država oziroma Ministrstvo za zdravje ali pa bi se lahko izvajanje določenih nadzornih funkcij podelilo zunanjemu izvajalcu, in sicer tistim organizacijam, ki bodo zadostile vnaprej predpisanim merilom zahtevanih strokovnosti in usposobljenosti. Predlog zakona ustvarja tudi neenake pogoje za izvajanje dejavnosti v Sloveniji, saj jo bodo lahko opravljali samo javni zavodi, medtem ko bodo tkiva in celice v slovenski prostor lahko dobavljale tuje zasebne in javne tkivne ustanove. Državni svet zato predlaga Vladi in Ministrstvu za zdravje, da predlog zakona uskladi z Direktivo 2004/23/ES in omogoči izvajanje dejavnosti v ustanovah, ki jih za ta namen imenuje agencija in jim izda dovoljenje.

Tisti, ki prodaja svoje gospodarstvo z namenom, da bi ohranil neodvisnost, kmalu izgubi oboje

Prodaja državnega premoženja

Državni svet je 12. aprila organiziral posvet Prodaja državnega premoženja. Na posvetu so sodelovali državni svetnik dr. Janvit Golob, nekdanja državna svetnika dr. Peter Glavič in dr. France Vodopivec, državni svetnik dr. Jože Mencinger in predsednik Strateškega sveta Vlade RS dr. Marjan Senjur.

Dr. Janvit Golob: "Drug element današnjega naslova je državna lastnina. Poleg zasebne lastnine je v vseh državah prisotna javna lastnina, pa bodi občinska, mestna ali državna. Kdo je njen lastnik? Država, državljani? Vlada je brez dvoma upravljevalec zaupanega ji premoženja. Kaj in kako dela s premoženjem države? Za to odgovarja med volitvami v parlamentu ali preko medijev javnosti, na volitvah volivcem. Če so tožniki, tudi sodnikom. Upravljanje s premoženjem državljanov je predmet politike. V žlahtnem pomenu besede politikos - skrb za mesto ali pa v drugem pomenu, torej preživetja od volitev do volitev. V sistemih, ko je država ujetnik strank, postanejo le-te de facto lastnice državnega premoženja. Uprave in nadzorni sveti pa se lahko pretvorijo v strankarske kadrovske fevde. Odnos do javnega državnega pridobi kratkoročno dimenzijo od volitev do volitev, ki se izkazuje s specifičnimi interesi. Danes vaši, jutri naši. Parola, ki v celoti podpira sintagmo "država je slab gospodar" in omogoči, da se na vodilnih mestih državnega premoženja razširita strankarski klientelizem in negativna selekcija. /.../ V zavesti voditeljev in upravljalcev državnega premoženja bi morala biti močno zasidrana misel ameriškega državnika Jeffersona, da tisti,

Državni svetnik prof. dr. Janvit Golob

ki prodaja svoje gospodarstvo z namenom, da bi ohranil neodvisnost, kmalu izgubi oboje."

Vladajoče strukture že 16 let izvajajo program prodaje javne lastnine. Premalo je preverjanja mnenja javnosti, če se s tako prodajo strinja, zato želimo tako preverjanje začeti z javno razpravo. V zvezi s prodajo premoženja, ki izhaja iz skupno ustvarjene in podržavljene družbene lastnine kot rezultat 50-letnega ustvarjanja nacionalnega premoženja v prejšnji državi, je bila izpostavljena vrsta vprašanj in izhodišč: kdo sme sprejemati obsežne in daljnosežne odločitve - trenutna vladajoča koalicija, parlament, javnost z referendumom; ali so vse te prodaje načrtovane na podlagi resnih in vsestranskih analiz kvalificiranih institucij in preverjene v strokovnih krogih; kakšno je bilo obnašanje razvitejših držav v teh pogledih; kakšne so možne posledice prodaj za zaposlenost, zadolževanje, mednarodno konkurenčnost in stabilen družbeni razvoj, gospodarsko ter politično samostojnost in neodvisnost Slovenije; prodaje podjetij menedžmentu usmerjajo dobiček v dividende za odplačilo najetih kreditov namesto v razvoj podjetij, zato bodo podjetja zaostala v razvoju; ali je država res slab gospodar - lanski rezultati državnih podjetij kažejo, da ni; kje je nacionalni kapital iz prodaj, se morda preliva v potrošnjo in s tem zmanjšuje materialni temelj nacionalnega razvoja; tudi odplačilo državnih dolgov s prodajo nacionalnega premoženja pomeni njegovo znižanje in zaradi možnosti ponovnega zadolževanja večjo javno porabo; ali pri nas sploh deluje primarni delniški trg in zakaj ne in ali bomo še več naših prihrankov v vzajemnih skladih izvažali in posojali kupcem našega premoženja; kakšne so izkušnje dosedanje prodaje državnega premoženja, zlasti v podjetjih, in ali so bistvene razlike med domačimi in tujimi kupci; kakšne so možne posledice prodaje najdonosnejših podjetij, kot so banke, zavarovalnice in druge finančne ustanove ter telekomunikacijske, elektroenergetske, elektrodistribucijske idr. družbe, za nacionalno gospodarstvo in za državo; kakšne so možne posledice prodaje velikih podjetij, kot so Cinkarna, Gorenje, Krka, SIJ, Intereuropa, Luka Koper, Mercator, Merkur, Petrol itd. tujim lastnikom; kakšne so možne posledice prodaje storitvenih javnih zavodov, njihovih delov ali programov v izobraževalnem, zdravstvenem in kulturnem sektorju.

Nenehno učenje, varna priložnost in naložba za osebni razvoj ter demokratično državljanstvo

Vseživljenjsko izobraževanje in aktivno staranje

Državni svet je 15. maja organiziral posvet, na katerem so razpravljali o vedno aktualnih vprašanjih, kako izobraževanje povezati z aktivnim in kakovostnim staranjem prebivalstva. Sodelovali so predstavniki ministrstev, strokovnjaki in druga javnost. Slovenija izvaja različne programe, kot sta na primer EPD in Phare, ki podpirajo uresničevanje vseživljenjskega učenja s sodobnejšo ponudbo izobraževanja in usposabljanja, usposabljanjem učiteljev in izvajalcev usposabljanja, razvojem regionalnih centrov ter s širjenjem sistema zagotavljanja kakovosti in

neposredne pomoči za izobraževanje odraslih z izobrazbenim primanjkljajem ter zmanjševanje stopnje osipa. Razmeroma visok delež BDP se namenja za sistem izobraževanja, ki vključuje tudi povezovanje vseh zainteresiranih partnerjev za zagotavljanje dostopnega in kakovostnega sistema učenja in izobraževanja, podprtega z vsoto potrebno infrastrukturo. Razpravljavci so predstavili različne plati in poudarke, ki so pomembni pri načrtovanju in uresničevanju strategije vseživljenjskega izobraževanja, vključujoč starejše generacije.

Učenje kompetenc za medgeneracijsko sožitje in solidarnost

Intervju z mag. Jožkom Čukom, vodjem Interesne skupine delodajalcev

Kakšne so demografske značilnosti Slovenije in EU ter kaj kažejo trendi razvoja?

Demografija je postala pomembna svetovna tema. Med državami se povečujejo razlike v povprečni starosti prebivalstva. Na eni strani se predvsem v zahodnih državah soočamo s staranjem prebivalstva in nizko rodnostjo, na drugi strani pa bo v naslednjih desetletjih v nekaterih afriških državah povprečna starost prebivalstva samo 20 let, v Nemčiji pa je predvidena povprečna starost okrog 50 let. Ugledni znanstveniki so napovedali, da bo vsak drugi danes rojeni Nemeč predvidoma dosegel starost sto ali celo več let. Ta dejstva odpirajo tudi mednarodna politična vprašanja. Modeli medgeneracijskega sožitja in solidarnosti ter ekonomske vzdržnosti so potrebni smiselne prenov. Za delodajalsko in delojemalsko stran so posebno pomembna vprašanja, ki se nanašajo na zaposlovanje, upokojevanje, zdravstveno in socialno varstvo in vseživljenjsko učenje. Pomanjkanje delovne sile je ključni omejitveni dejavnik slovenskega gospodarstva. Tudi zato je treba uporabiti in vključiti neizkoriščeni psihofizični potencial starejših državljanov.

Pripravljen je osnutek strategije vseživljenjskega učenja v Sloveniji. Kateri so vzroki za pripravo strategije in kakšnim ciljem sledi strategija?

Globalizacija nas sooča z novimi izzivi. Vsak državljan bo potreboval vrsto ključnih kompetenc, da se bo lahko prožno prilagajal hitro spreminjajočemu in medsebojno zelo povezanemu svetu.

Izobraževanje je v socialnem in ekonomskem pomenu ključno pri zagotavljanju kompetenc. Lani je Evropski parlament sprejel priporočilo o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje – evropski referenčni okvir. Glavni cilj je ugotoviti in opredeliti ključne kompetence, ki so v družbi znanja potrebne za osebno izpolnitev, dejavno državljanstvo, socialno kohezijo in

zaposljivost. Kompetence so tukaj opredeljene kot kombinacija znanja, spretnosti in odnosov. Ta okvir določa naslednje kompetence: sporazumevanje v materinem jeziku in v tujih jezikih, matematične kompetence ter osnove kompetenc v znanosti in tehnologiji, digitalna pismenost, učenje učenja, socialne in državljanske kompetence, samoiniciativnost in podjetnost, kulturna zavest in izražanje. Kritično razmišljanje, ustvarjalnost, dajanje pobud, reševanje problemov, ocena tveganj, sprejemanje odločitev ter konstruktivno obvladovanje čustev so pomembni dejavniki pri vseh osmih ključnih kompetencah. Strategija vseživljenjskega učenja v Sloveniji združuje ekonomski in humanistični vidik učenja. Nanaša se na celo vertikalno in zapolnjuje vrzel pri formalnem in neformalnem izobraževanju od predšolske starosti do starosti po upokojitvi.

Kako namerava država zagotoviti sredstva za programe vseživljenjskega učenja?

Denar ni problem. Na doseženi stopnji gospodarske in družbene razvitosti Slovenije sta pomembna zavedanje in določitev prioritet za področje vseživljenjskega učenja. Demografske spremembe, potrebe po obvladovanju vse večje socialne in kulturne raznovrstnosti, krepitev socialne kohezije, evropska razsežnost v izobraževanju, ključne kompetence zaposlenih in državljanov so kategorije, ki presegajo kratkoročni vidik financiranja in terjajo modrost v dojemanju narodne kulture.

Menite, da so slovenski upokojevalci dovolj aktivni v družbenem in gospodarskem življenju Slovenije, in kako predvidevate, da bo strategija aktivnega staranja pomagala?

Starejši želijo še vedno delati, vendar delati bolj sproščeno. Zato je treba pri snovanju razvoja upoštevati in zagotoviti uporabo potenciala sedanjih in bodočih upokojevalcev. Odpraviti

moramo strah pred staranjem ter spremeniti klišeje, mite, tabuje in predsodke, ki enačijo starost z družbenim bremenom in šibkostjo. Tudi Državni svet poziva k spremembi kulture, da bo temeljila na ustvarjalnosti, vključevanju in radoživosti tudi še po 60. letu. Na tem morajo temeljiti novi modeli delovnih razmerij in nove možnosti izobraževanja in usposabljanja. Upokojevalci nastopajo organizirano v raznih institucijah civilne družbe, vendar so zaradi aktualnega stanja duha v Sloveniji premalo vključeni v vsa dogajanja. Revolucija v glavah se dogaja prepočasi. Žal pa so pogoste tudi individualne in institucionalne oblike zlorab in nasilja nad starejšimi ljudmi.

Katere so tipične omejitve občasnega dela upokojevalcev, zlasti intelektualnega?

Še veliko je razmišljanj, da naj bi upokojevalci prenehali z vsako intelektualno pridobitno dejavnostjo. Šele strategija varstva starejših do leta 2010 postavlja ustrezna načela in ukrepe, skladne z evropskimi usmeritvami. Status upokojevalca mora biti izenačen s pravicami in obveznostmi drugih državljanov. Tako predlog ukrepov politike spodbujanja zaposlovanja in dela starejših oseb vključuje spodbujanje zaposlovanja starejših s posebnimi davčnimi olajšavami pri dohodnini, sistemsko ureditev plačanega občasnega in začasnega dela upokojevalcev in omogoča fleksibilne oblike pri zaposlovanju in delu starejših oseb.

Danes je npr. na inštitutu lahko zaposlen le raziskovalec, drugim so vrata raziskovanja zaprta. Ne morejo se prijaviti na javne razpise niti v njih sodelovati. Zato moramo analizirati ne le socialne dejavnike in pomoč starejšim, ampak tudi izrinjanje starejših državljanov iz poslovnih priložnosti, namesto da bi jih zadržali zaradi znanja in izkušenj kot zaželeni aktivni del populacije.

Večja pozornost in skrb za osebe s posebnimi potrebami

Položaj oseb s posebnimi potrebami skozi razvojno obdobje v luči nove zakonodaje

Državni svet, Društvo specialnih in rehabilitacijskih pedagogov Slovenije in Skupnost organizacij za usposabljanje Slovenije so 30. maja organizirali okroglo mizo, ki je bila namenjena razreševanju aktualnih vprašanj, ki so ostala nedorečena in nerealizirana po sprejetju nove zakonodaje na področju skrbi za osebe s posebnimi potrebami. Udeleženci so opozorili na vse večji razkorak med deklariranimi načeli in dogajanjem v vsakodnevem življenju v družini, v vrtcih, v šolah, zavodih, pri zaposlovanju ter ponudili možne rešitve s temeljnim ciljem izenačiti možnosti za vzgojo, izobraževanje, delo in življenje oseb s posebnimi potrebami.

Udeleženci okrogle mize so med drugim poudarili, da je treba zagotoviti zgodnjo obravnavo in strokovno pomoč otrokom in družinam ter organizirati mrežo strokovnih delavcev, ki bodo lahko zagotavljali "specialne programe in različne potrebe" po načelih inkluzije (kar vključuje tudi pomoč učiteljem). Omogočiti je treba sistemske rešitve za multidisciplinarno in celostno strokovno obravnavo oziroma pomoč ter prilagoditi zakonodajo (šolsko in na področju sociale ter zdravstva) po meri oseb s posebnimi potrebami tako, da bodo le-te imele enakopravne možnosti za vključevanje v življenje po njihovi meri. To pomeni fleksibilnost kriterijev, izvajanja in trajanja izobraževanja, vključno z normativi, pomeni tudi medresorsko povezovanje in sodelovanje oziroma skupno načrtovanje. Osebam s posebnimi potrebami je treba omogočiti uporabo različnih, ustreznih in sodobnih pripomočkov, opreme in tudi učnih sredstev, s katerimi jim bodo zagotovljene možnosti za učenje, igro, delo, razvijanje njihovih kreposti pa tudi za zabavo. Razpravljavci so se strinjali, da je učiteljem, vzgojiteljem

in drugim strokovnim delavcem treba ohraniti in okrepiti avtonomnost kot temeljno načelo kurikularne preнове ob doslednem upoštevanju strokovne odgovornosti in kompetenc; razviti je treba možnosti zaposlovanja odraslih oseb s posebnimi potrebami pri delih, ki jih lahko kompetentno opravljajo. Ob prenovi študija oziroma usposabljanja strokovnih delavcev, specialnih in socialnih pedagogov ter učiteljev je treba upoštevati potrebe oseb s posebnimi potrebami in dosedanja prakso (posebej so opozorili na pomanjkanje posameznih strokovnjakov za delo s slepimi in slabovidnimi ter logopedov). Ob uresničevanju inkluzije so izpostavili tudi vprašanje ustreznosti opredeljene vrste in stopnje motnje za posamezne skupine (spektroavtistične motnje, govorno jezikovne motnje in tudi kombinirane motnje). Zavzeli so se tudi za pripravo zakona o enakih možnostih za odrasle osebe s posebnimi potrebami. Državna svetnica Marija Perkovič, predstavnica socialnega varstva: "Iz spoznanj lastnega spremljanja pobud stroke za obravnavo otrok s posebnimi potrebami in tudi iz dela Komisije za družbene dejavnosti pri Državnem svetu ugotavljam, da mnenje stroke v veliki meri ni bilo ne upoštevano ne spoštovano. Menim, da je, denimo, avtizem nujno treba uvrstiti kot samostojno kategorijo med druge prizadetosti otrok s čustvenimi in vedenjskimi motnjami. Tudi drugi otroci, ki imajo težave na področju duševnega zdravja, ki imajo težave z zasvojenostmi, da ne rečem samo z drogami, ker so tudi druge, izpadejo iz sistema usmerjanja. V zakonodaji imamo relativno dobro opredeljene pravice teh otrok, mladostnikov in odraslih oseb. Dejstva pa kažejo, da smo še daleč od tega, da bi uresničili paradigmo enakih možnosti."

Državna svetnica Marija Perkovič

Slovenščina, kaj pa je tebe treba bilo

O položaju slovenščine v šoli

Okroglo mizo Slovenščina, kaj pa je tebe treba bilo, ki je obravnavala položaj slovenščine v šoli, je 17. aprila 2007 priredilo Slavistično društvo Slovenije v sodelovanju z Državnim svetom, ki ima med drugimi nalogami tudi poslanstvo, da v parlamentarnem sistemu Republike Slovenije razvija sodelovanje med predstavniki civilne družbe ter zakonodajno in izvršilno vejo. Težko je povzeti vse, kar je bilo povedanega na okrogli mizi, bi bilo mogoče povzeti v naslednje ključne točke:

- predmet slovenščina ima obsežne cilje, vsebine in učinke na posameznikovo osebno in družbeno eksistenco, je ključni predmet, ki se ga je potrebno učiti zaradi razvijanja vseh ključnih kompetenc in zaradi simbolnega pomena pri razvijanju nacionalne identitete; ur zanj se zato ne sme zmanjševati, kvečjemu bi bilo treba v poklicnih šolah vrniti tisto tretjino, ki se je "izgubila" pri zadnjih spremembah predmetnika leta 2003, ki je v primerjavi z učnim načrtom kurikularne preнове iz leta 1998 zmanjšal število ur slovenščine s 315 na 213,
- proces šolskih reform se mora odpreti tudi za širšo strokovno javnost, ki ji sedaj ni jasno, zakaj so potrebne,
- položaj slovenščine kot materne/prvega, državnega jezika v šolskem sistemu mora zaradi številnih nalog in ciljev, ki jih izpolnjuje, imeti poseben položaj, za kar lahko šolska politika poskrbi na več načinov, z razumevanjem njegove vsebinske dvopodročnosti in funkcijske razvejanosti, narave učiteljevega dela in obremenitev, s simboličnim vrednotenjem maturitetnega izpita na višji ravni, kakor tudi z ustvarjanjem primerne splošne, manj birokratske šolske klime.

Državni svetnik dr. Zoltan Jan,
predstavnik interesov vzgoje in izobraževanja

Novi publikaciji Državnega sveta

Trajnostni razvoj in slovenska stvarnost

V aprilu je izšel zbornik v dveh delih s posvetov, ki so v letih 2005 in 2006 obravnavali različne ekološke, kmetijske in gospodarske teme: Vloga in pomen reke Save, Problematika varstva pred erozijo in hudourniki, Obnovljivi viri energije, Biogoriva in zanesljivost oskrbe z gorivi, Strategija razvoja ekološkega kmetijstva v Sloveniji, Ravnanje z odpadki, noben odpadek ni dober odpadek in Trajnostni razvoj in slovenska stvarnost.

Pomen in vloga dvodomnosti

V juliju je izšel zbornik s posveta o pomenu in vlogi dvodomnosti, ki je bil 19. oktobra 2006 v Državnem svetu. Zbornik vključuje uvodni nagovori predsednikov Državnega sveta Janeza Sušnika, Senata Republike Francije Christiana Ponceleta, Zveznega sveta Republike Avstrije Gottfrieda Kneifela in Senata Češke Republike Premysla Sobotko. V nadaljevanju sledimo strokovnim prispevkom mag. Branka Grimsa, predsednika Odbora Državnega zbora za kulturo, šolstvo in šport, prof. dr. Rajka Pimata, dekana Pravne fakultete v Ljubljani, prof. dr. Franca Grada s Katedre za ustavno pravo na Pravni fakulteti v Ljubljani, prof. dr. Igorja Lukšiča z Fakultete za družbene vede v Ljubljani in prof. dr. Miro Cerarja s Pravne fakultete v Ljubljani ter prvega predsednika Državnega sveta prof. dr. Ivana Kristana. V zborniku je tudi zapis z omizja o Državnem svetu, ki je bil februarja 2005 na TV Sloveniji.

Univerza kot študijsko središče za pridobivanje znanja

Predlog resolucije o nacionalnem programu visokega šolstva Republike Slovenije 2007—2010 na parlamentarnem situ

Državni svet je 26. junija 2007 organiziral javno predstavitev mnenj k Predlogu resolucije o nacionalnem programu visokega šolstva Republike Slovenije 2007–2010. Razpravljavci so opozorili, da je obravnava predloga resolucije v Državnem zboru še preuranjena, saj še ni končano usklajevanje med visokoškolskimi in raziskovalnimi partnerji. Poudarili so, da je bilo ob usklajevanju predloga resolucije dogovorjeno, da se odprta vprašanja uredijo z novim zakonom, ki naj bi bil pripravljen na podlagi predloga resolucije, vendar teze skupnega zakona o visokem šolstvu in razvojno-raziskovalni dejavnosti temu dogovoru ne sledijo, saj številne rešitve iz osnutka zakona nimajo podlage v predlogu resolucije. Zato so prisotni menili, da je zaradi različnih pogledov med stroko in predlagateljem predloga resolucije na bistvene elemente prihodnje ureditve visokošolskega in znanstveno-raziskovalnega prostora nujno, da se ta vprašanja uredijo že v predlogu resolucije.

Komisija Državnega sveta za družbene dejavnosti, ki je junija obravnavala Predlog resolucije o nacionalnem programu za visoko šolstvo Republike Slovenije 2007–2010, je predlagala, da se v resoluciji opredeli definicija univerze, razmejijo področja javnega-zasebnega znotraj visokega šolstva, jasno opredelita habilitacija in financiranje, da se resolucija uskladi z Resolucijo o nacionalnem raziskovalnem in razvojnem programu za obdobje 2006–2010 in uskladi s Predlogom zakona o visokem šolstvu in razvojno-raziskovalni dejavnosti, ki je v pripravi. Komisija je tudi poudarila, da sta za podlago nacionalnega programa visokega šolstva nujna analiza obstoječega stanja in pregled kadrovskega potreb na posameznih sektorjih gospodarstva in družbenih dejavnosti za obdobje 2007–2010. Le na podlagi obstoječega stanja in ugotovljenih kadrovskega potreb je mogoče ugotoviti pravo število in vrsto univerz, število študentov posamezne univerze in za to potrebnih učiteljev. V resoluciji je treba opredeliti univerzo kot študijsko središče, ki je namenjeno pridobivanju znanja. Odpiranje novih univerz brez takšne opredelitve in brez

analiz je neodgovorno, saj v zdajšnjih razmerah od nalog, ki jih univerza ima (izobraževanje, raziskovanje, inovacije, varstvo kulture), lahko izvaja le izobraževanje, delno raziskovanje, inovacij pa ne. Komisija je ugotovila, da je v dokumentu vrsta nedorečenosti, protislovij, iluzij in pomanjkljivosti, tako je na primer med cilji do leta 2010 navedena zagotovitev najmanj 600 novih doktorjev znanosti, kar je nerealno in kar lahko le bistveno zniža raven podeljenih doktoratov, razvojno-aplikativno delo v sedanjih razmerah in brez znanstvenoraziskovalnih delavcev pa ni mogoče. Za to bi bilo treba zagotoviti posebne in ločene finančne vire; visok osip je vezan na razmerje med številom učiteljev in številom študentov, ki je nižje kot v EU. Za zmanjšanje osipa bi potrebovali več asistentov in tehničnih sodelavcev, ki bi delali s študenti; regionalizacija univerz je strateško vprašanje. Pri tem bi morali ločiti med univerzo in regionalizacijo, ki bi jo morali povezati z regionalnimi visokoškolskimi študijskimi središči; dodelati je treba tudi merila o strokovnosti in inovativnosti.

Izhodišča za alternativni predlog

Delovna skupina pod vodstvom državnih svetnikov dr. Jožeta Mencingerja in dr. Janvita Goloba je avgusta pripravila izhodišča za alternativni Predlog resolucije o nacionalnem programu visokega šolstva za obdobje 2007–2010. Pri pripravi so sodelovali predstavniki treh univerz, različnih poklicev in idejnih ozadij. V delovni skupini sodelujejo še dr. Janko Prunk, dr. Alojz Križman, dr. Mitja Guštin, dr. Bojan Bugarič in dr. Ivan Leban. Bistvo izhodišč temelji na stališču, da je izobrazba javno dobro in mora biti dostopna vsem, ki so za to sposobni, ne glede na njihov socialni status. Predlagatelji so se zavzeli za avtonomijo akademske sfere in ustanovitev Agencije za visoko šolstvo in raziskovalno dejavnost. Poudarili so še, da eksperimentiranje na področju visokega šolstva kaže na slabše razumevanje stališči politike in akademiki.

Med razpravo v Državnem svetu

PREGLED DOGODKOV

10. maj 2007

V pričakovanju novega nacionalnega programa za kulturo

15. maj 2007

Posvet Vseživljenjsko izobraževanje in aktivno staranje

16. maj 2007

54. seja Državnega sveta Republike Slovenije

17. maj 2007

Posvet V pričakovanju novega nacionalnega programa za kulturo

22. maj 2007

Posvet Kako narediti to državo varno za otroke?

24. maj 2007

Vloga centra za vode

25. maj 2007

Predsednik Sušnik na konferenci predsednikov parlamentov Evropske unije v Bratislavi

30. maj 2007

Okrogla miza Večja pozornost in skrb za osebe s posebnimi potrebami

31. maj 2007

Posvet Različni nameni rabe stanovanj

5. junij 2007

Javna razprava Plan B za Slovenijo

11. junij 2007

Posvet o problematiki slovensko-hrvaške meje

13. junij 2007

55. seja Državnega sveta Republike Slovenije

15. junij 2007

Posvet Kako narediti institucije prijaznejše starejšim

26. junij 2007

Javna predstavitev mnenj k Predlogu resolucije o nacionalnem programu visokega šolstva Republike Slovenije 2007—2010

29. junij 2007

20. izredna seja Državnega sveta Republike Slovenije

4. julij 2007

56. seja Državnega sveta Republike Slovenije

10. julij 2007

Posvet Plinski terminali v Tržaškem zalivu: da ali ne?

12. julij 2007

Predstavitev Zbornika referatov in razprav iz javne predstavitve mnenj o zasebnem šolstvu v Sloveniji

12.—13. julij 2007

Predsednik Državnega sveta na obisku v Senatu Francoske republike

18. julij 2007

21. izredna seja Državnega sveta Republike Slovenije

NAPOVEDNIK

19. september 2007

57. seja Državnega sveta Republike Slovenije

24.—27. september 2007

Predsednik Državnega sveta na uradnem obisku v Ruski federaciji

26. september 2007

Otvoritev razstave slik kozolcev slikarja Alojza Zavolavška

1. in 2. oktober 2007

Predsednik Senata parlamenta Češke republike na uradnem obisku v Sloveniji

18. oktober 2007

Problematika prezadolženosti slovenskih kmetov

Vse o Državnem svetu Republike Slovenije si lahko preberete na spletni strani www.ds-rs.si.

UREDNIŠKI ODBOR: Darko Fras, Doro Hvalica, Jože Ilc, dr. Zoltan Jan, Marta Turk.

IZDAJATELJ: Državni svet Republike Slovenije, telefon: 01 478 97 98, faks: 01 478 98 51, www.ds-rs.si

PRODUKCIJA: Modra celica

OBLIKOVANJE: arnoldvuga+, David Fartek

TISK: Grafiko d. o. o.

NAKLADA: 1.000 izvodov